

Aalmoezenier Roger Lamerand van het Serruysziekenhuis, op z'n 24ste door late roeping overvallen

Menèèere paster is ê

geweune joeng

Zo zuiver het doopwater over het koppeke kletst van Jessy — van moeke Karine Llievens en vake Daniël Delefortrie ! — zó klaar is de filosofie van Roger Lamerand over het priesterschap : „We zijn er niet om zieltjes te redden, te biechtvaderen of te celebreren. We zijn er voor de mensen en zo dicht mogelijk bij de naaste te zijn. Dàt is pas belangrijk !” Aalmoezenier Roger weet al te goed dat pijn en leed van de medemens niet tranenvrij zijn, vooral als je naast iemand zit die niet meer kan spreken en alleen maar lijdt. „Ik doe het graag en ben zo blij aalmoezenier te zijn...”

Op een kier van de Tweede Wereldoorlog, op 18 maart 1940, als vis gedropt in het rustige Geluveld — even ver van de leperse katten als van de Menenaars — sakterde moeder Leonie dat haar Roger Lamerand alweer een jongen was en geen meisje. En zeggen dat haar twee volgende borelingen alweer *joengers* zouden zijn! Waar pa Maurits boerde met bieten, tarwe, vlas, patatten en een beetje tabak zou schuchter Rogeetje evenwel de bakkersstiel aanleren. Wolken van ongeloof over het gele Geluveld toen meneer pastoor op een avond aanklopte bij boer en boerin Lamerand om te zeggen, dat Roger schromelijk gebeten was door een late roeping: welja, hij wilde naar het Kortrijkse Don Bosco om priester te worden. „Wat steek je nu in je kop”, kreet moeder... maar zoveel jaar later had Leonietje — van contentement! — zowaar een chique diva-hoed op haar hoofd toen Mgr. De Smedt in het eigen parochiekerkje haar zoon tot priester wijdde. En pa Maurits, de boogschutter, stond er op zijn zondags zó preuts bij als had hij de gouden vogel van een hemelshoge staande wip afgeschoten.

Uit zijn kindertijd herinnert Roger Lamerand zich het harde boerenleven van pa. Dat zou de Maurits niet beletten een rustig leventje te leiden: liggende wip, spelletje kaarten... en stevig pintje moesten dan maar de narigheden van iedere dag doen vergeten. Pa was een echten: in de kerk had hij zijn *eigen* stoel en wee diegene die zich daaraan vergreep!

Jos Cardijn, de meisjes... en de late roeping!

Moeder Leonie Knockaert was een braaf mens die op haar frankske duwde. „Ze sakterde af en toe wel dat Ons Heer haar almaar *knechtjoengers* toestopte... en een dochter haar blijkbaar niet gegund werd. Maar dat konden wij toch niet verhelpen hé!” In het oorlogsjaar 1940 geboren, zou Roger nooit eten en drinken te kort komen. Al bleef luxe een ongekend fenomeen bij de ootmoedige Lame-

rands... Sociale grondregel van vader: de kinderen moesten te allen tijde de eer van de familie hooghouden.

School gelopen tot het achtste studiejaar in de plaatselijke gemeenteschool, kon Roger goed opstellen. Waar hij van vader niet mocht voetballen, zou hij op zekere dag van wandelen zijn lievelingssport maken. Iets wat hem vele jaren later bij de Stormvogels op de Oostende Opex nogal van pas kwam.

— **Roger**: „We leefden toen in een tijd en een streek, dat er geen spraak was om na de lagere school verder te studeren. Vader en moeder waren spaarzame mensen, dus betekende de eerste lange broek het aanleren van een stiel. Wat zich voor mij concretiseerde in een leercontract bij bakkerij Thijs in het Kortrijkse Marke.”

— **Als opschietende knaap in vereniging?**

— **Roger**: „Al had ik als bakkersgast niet veel vrije tijd, dan sloot ik mij toch aan bij de Kajotters. Ik heb trouwens stichter Jos Cardijn nog gezien: een man met een geweldige uitstraling. Op studiedagen in Kortrijk maakten we den *cardinalen* Jos in levende lijve mee zoals hij was: een leider die erin slaagde meerwaarde in de body van jonge

mensen te steken. Dit in een tijd waar achting van de maatschappij voor jongens en meisjes uit het arbeidsmilieu vaak heerlijk achterwege bleef..."

— **Hoe beleefde boerenzoen 't kajotter-zijn ?**

— **Roger :** „Het lag nooit in mijn aard om mensen te overdonderen met alles en nog wat. Wel, in alle eerlijkheid en eenvoud een boodschap te brengen. Aan te tonen, dat ik als boerenpummel in de bakkersstiel het zout in de patatten niet verdiende en nogal werd uitgebuit. Spijt weinig vrije tijd, genoot ik de zondag hemels van mijn patronnagemiddag.”

— **Eerlijk : in je ontluikende pubertijd, nooit in de ogen van een meisje gekeken ? En verliefd geweest...**

— **Roger :** „We zijn ergens heel goeie maats geweest met een schoon brunetje, met heel lang haar, uit ons eigen Geluveld. Een kus gegeven ? Dat mag toch hé ! In die dagen waren jonge mensen schuchterder. Het werd al bij al een beschroomde liefde die bleef sluimeren zonder echt tot hartstocht open te breken.”

— **Afspringen relatie, vlucht naar roeping ?**

— **Roger :** „Helemaal niet, maar in keuzestrijd ontdekte ik

een andere waarheid : waar een meisje nogaleens je gevoelswereld overrompelt, kunnen je binnenste sentimenten al evenzeer door een idealistisch priestercelebaat overhoop geïd worden. De boodschap van het evangelie sprak mij dermate aan, dat ik ze wilde doorgeven aan anderen.”

De trouw van pa al evenzeer een late roeping...

Dat betekende natuurlijk nogal wat, toen men het boerengezin diets maakte dat een kostwinnende zoon het in zijn hoofd had gestoken om — op zijn 24ste dan nog wel ! — priester te worden. Toen pa Maurits zijn zoon vroeg, waarom hij dat niet vroeger had geweten... antwoordde braaf Rogeetje tamelijk vrank : *vader je was gie toch ook 38 oz je trouwde !*

— **Priesterroeping, duur geval voor arbeider ?**

— **Roger :** „Voor mijn ouders betekende het dat ik voortaan niets meer zou binnen-

brengen. Voor de rest zeiden pa en ma dat ik financieel maar mijn plan moest trekken. Dergelijke studies zijn verre van goedkoop. Wanneer de leerling het financieel evenwel niet aankon, kwamen zowel het Kortrijkse Don Bosco als het Brugse Groot Seminarie tussen.”

— **De studieweg naar het pastoorzijn...**

— **Roger :** „Op mijn 24ste trad ik in Don Bosco binnen voor vier studie jaren, niveau middelbaar onderwijs. Daarbij spartelde ik tamelijk goed Latijn/wiskunde door. Tijdens de volgende zes jaar in het Brugse Groot-Seminarie deed ik twee jaar filosofie en vier jaar theologie. Ik zat daar tussen jonge gasten van 18 jaar. Geen gemakkelijke studies, maar het moet gezegd worden dat ik heel wat hulp kreeg van studiegenoten.”

— **Hoe onthaalden leraars deze late roeping ?**

— **Roger :** „Directeur André Franco (filosofie) moedigde me aan om door te zetten. De hamvraag voor het seminarie was : kan betrokkene al dan niet de roeping aan ? De mildheid die me te beurt viel, bevestigde alleen maar het positieve antwoord. Ik werd goedgeefs behandeld, want inzake

kerkgeschiedenis en biologie moest ik geen proeven afleggen.”

— **Hoe viel het priesterzijn in werkelijkheid uit ?**

— **Roger :** „Door mijn seminarietijd is de belevenis van *geloven*, voor een groot stuk veranderd. Daarbij maakte de maatschappij in de jaren 60 en 70 een totale ommekeer van waarden mee, om maar de kleidij van de geestelijkheid te noemen. Ik vond dat helemaal niet spijtig, omdat de priester volgens mij niet dicht genoeg bij de mensen kan komen. Ik wil ab-so-luut geen exponent zijn van ivoren torens !”

---

13 jaar medepastoor op de Opex

Oostendes ruwste folklorediamant, waar vissersfamilies — ver voor de Tweede Wereldoorlog — almaar meer rondom hun nieuwe vismijn zweemden en Napoleon ooit besloot in die afgelegene, woeste zandheuvels een fort te bouwen... dat is de Opex, waar

Roger Lamerand 13 gelukkigste jaren uit zijn priesterschap sleet. M'n God!, wat voor een tijd...

— **Roger** : „Ik was onderpastoor in Meulebeke toen bisschop De Smedt mij vroeg of ik naar de Oostendse Opex wou gaan. Als het niet gaat, zei hij, moet je het maar zeggen... want het is geen gemakkelijk kwartier. Roger Van Gheluwe ging met mij mee rondneuzen op bewuste Vuurtorenwijk. Aanvankelijk ben ik maar met een klein hartje naar de *côte* van Lorenzo Verbiest, *den Lap* en zovele volkscafés getrokken. Er werd nogal wat geroddeld over de strook tussen *krabbepit* Spuikom en Groenendijk !”

— **Hoe was die visserswijk in werkelijkheid ?**

— **Roger** : „'t Werden de beste jaren van mijn pastoraalchap. Vrienden bij de vleet en er werden minstens zoveel babbeltjes geslagen als er straatstenen waren. Ik woonde op het einde van de Voorhavenlaan, tegenaan *de Rooie Blok*. Meer dan eens legde ik in het sjosjeslokaal in de Dr. Moreauxlaan een kaartje. Als mens tussen de mensen.

— **Iets wat bijbleef ?**

— **Roger** : „Loewietje Ardaen die lange tijd in de Borebreker verbleef. Zijn vrouwtje, Emmaatje van de Opex, zei mij op een dag dat de gezondheidstoestand van haar man verslechterde: *er mag snotverblomme geen een paster bij Loewietje komen, behalve jij*. Ik heb bij den Ardaen zijn sterfbed gezeten, als vriend. Ik sprak met geen woord over sacramenten en vind vandaag nog altijd dat je dat als priester moet kunnen. Hij is niet in de kerk begraven. Al bleef hij voor altijd in mijn hart...”

— **Zeg mij eens, wie/wat is een Opexnaar ?**

— **Roger** : „Die zag ik vooral de zaterdagmiddag toen ik om 16 u. een mis opdroeg in het visserstehuis Godtschalck. Ze zaten daar met hun klak aan en een *sjieke* in de mond, bereid om naar *under messe* te gaan en naderhand te kunnen vertellen over die fabuleuze tijd toen ze naar IJsland voeren, met de maalboten naar Dover stevenden, paraat waren bij het loodswezen of gewoon 's nachts op garnaalvangst trokken. Een Opexnaar is een eerlijke, oprechte, goê mens. Recht voor de raap ja, zonder evenwel iemand te beschamen.”

— **Dan word je aalmoezenier in het ziekenhuis...**

— **Roger** : „Ik ben er sinds februari 1998 en tracht in alle eenvoud en sereniteit, respect voor de mensen op te brengen: er te zijn wanneer men mij nodig heeft. Zowel bij de lach, als bij de traan.”

— **Vreugde en verdriet vaak zo complementair...**

— **Roger** : „Wat kan de geboorte van een kind toch overrompelend mooi zijn. Ik herinner me een jong gezin uit Limburg. Hoe ze samen in schrijnend verdriet hun dode kindje in de armen hielden. Babytje dat we nog ijlings doopten. Aangrijpend... Zowaar een opperste godswonder dat we diezelfde mensen mochten teruggezien de dag dat hun kindje het wel had overleefd. Ze vroegen me om het eens vast te houden en het medegaande de zegen te geven. Met wat een graagte zegende ik het lieve wicht met een kruiske. Een waas van uitzonderlijke vreugde schemerde ons, al-le-drie, voor de ogen toen wij het ongelooflijke godsgeschenk gadedesloegen...”

Leerde Oostendes paster Pype ons lang geleden niet, dat vloeken bijlange niet godlasterend is...

Met „les godverdommes” naar Tourcoing

We leven in een tijd dat pastoors niet langer omwille van hun geestelijkheid, braafjes in de schaduw van de pauselijke tiara lopen. „Als 't echt moet, durf ook ik een verdomme kraken”, zegt aalmoezenier Roger Lamerand, eraan toevoegend dat een vloek doorgaans meer stress ontlastend is dan godlasterend...

Wie een beetje met het Oostendse doen en laten vertrouwd is, zal je vertellen dat de legendarische paster Pype even hard kon vloeken als de bonkigste visser. Omdat de longen van Roger op een bepaald ogenblik door stof van de bakkerij waren aangetast, trok hij naar Noord-Frankrijk om er in de textielnijverheid te werken.

— Roger : „Toen de mensenginds in Tourcoing ons —

Een vriendschapshot op de eerste verdieping van het Henri Serruysziekenhuis : v.l.n.r. hoofdverpleger Sven De Busschere, Linda Vanhorne, Marie-Claire Provoost, aalmoezenier Roger Lamerand, Jeannine Heinderson, Lieven Vande Keere en Rita Verhulst. Wie 'menèere paster' wel is ? Sven De Buschere : „Een aangename mens, die nooit beroerd is om eens af te komen om een patiënt een hart onder de riem te steken.” Rita Verhulst : „Een unieke man die iedere zieke op zijn/haar gemak kan stellen !”

Vlamingen — zagen komen. — Agressie, moorden, zelden ze : voilà, les godver-scheidingen, depressies..., dat was nietwaar zijn we vandaag mee slecht bedoeld... al zat de type-bezig ? ring er zeker niet ver naast.” — Roger : „Men stelt vast

dat de mens niet langer geniet van het gewone leven. Meer nog, de mensen leven vandaag niet meer. Ze worden geleefd ! De reclame bepaalt onze ma-

nier van doen... en de televisie blijft niet achterwege in het dicteren wat wel en niet aangewezen is. Waar is de tijd dat de kerk de moeder was van alle waarden ? Niet te verwonderen dat er vandaag zoveel echtscheidingen zijn...”

Mensen léven niet meer, ze worden geleefd !

— Overleeft millennium haar Sodoma en Gomorra ?

— Roger : „De geschiedenis heeft voorbeelden zat van het op en neer gaan van waarden en gedragingen. Ook deze keer zal het niet blijven zoals het is. Laten we met zijn allen nog meer in een goedheid geloven waaruit waarden kunnen geput.”

Volgens aalmoezenier Roger Lamerand zitten veel mensen met eigenzinnige gedachten over kerk, priester, geloof... en duizend muizenissen meer opgescheept. Verzend in een niet aflatend negativisme. Dienaangaande zouden jongeren heel wat meer positivisme

uitstralen.”
— Wordt er in het interpreteren van jonge gasten niet schromelijk overdreven ? Hoe ervaar jij dat als geestelijke ?

— Roger : „Ik heb enorm veel respect voor de jeugd, die veel beter is dan velen denken. Jonge mensen hebben nog idealen, ook al worden ze overdonderd door de maatschappij. Natuurlijk moet jong volk een wissel op de toekomst trekken. Maar ook hier is het leven heel wat meer dan alleen maar carrière maken.”

Jeugd geen gevangene van vooroordelen

„De jeugd beseft dat, vandaar zoveel initiatieven die wortel schieten en waarvan de maatschappij alleen maar beter kan worden. Hoeveel jonge mensen werken er hier niet in het ziekenhuis en bijhorende Borebreker. Zoveel jeugdige inzet waarover de gazet nooit met een rost punt of kromme komma rept...”

Praten met terminale zieke hoeft niet

Sterven, dat doe je alleen

„Als ik bij een hulpbehoevend mens zit met mijn mond vol tanden, dan krijg ik het vanuit mijn binnenste : God, waar ben je nu toch ? Wie weet is Hij dan het dichtst bij ons.” Totdaar aalmoezenier Roger Lamorand.

Onlangs zat Roger bij een vrouw die niets meer zei en nog nauwelijks ademhaalde : „Ik heb zo'n 20 minuten bij haar gezeten, zonder een woord te zeggen, enkel haar handje vastgehouden. Toen ik wegging, lachte ze schampertjes. Voor mij leek het alsof de Heer niet ver weg was...”

— **Kan een stervende nog beter begeleid worden ?**

— **Roger :** „Het is al heel veel dat we eventueel weten dat iemand stervende is. Laten we vooreerst duidelijk stellen, dat men alleen sterft... Als je stervende bent, ben jij het die de stap naar het onbekende hiernamaals moet zetten. Je kunt meegaan tot aan dit definitieve eindpunt, maar niet verder. Je leven uit handen geven, dat doe je alleen...”

— **Het sterven...**

— **Roger :** „Het *definitieve* is vaak even lastig voor de bezoeker als voor de stervende zelf. Wie het van aan de zijkant meemaakt, verbaast er zich doorgaans over dat sterven zo gemakkelijk lijkt.”

— **Welke raad geef je de achterblijvers mee ?**

— **Roger :** „Overdreven praten tegen een stervende dient vermeden. Er bij zitten en zijn/haar hand vasthouden, lijkt mij inniger. Heb het op zo'n moment niet over verdeling van goederen. Praten tegen iemand in comatueuze toestand lijkt mij al even overbodig. Handdruk en gebedje kunnen het wondermiddel zijn tegen de ondraaglijkste hartenpijn...”

Op ziekenbezoek bij Jeanne Stevenaer, een dame van de kanten van Mons die vandaag in Bredene woont. Kan het snapshot schattiger ? We vroeger pastoor Roger wat hij, als burgemeester, zou doen opdat geel, rood en appelblauw-zeegroen er zich wel bij zouden voelen ? „Ik heb respect voor een burgervader, omdat het een heel moeilijke opgave is voor iedereen te willen goed doen. Ieder-een gelukkig... zal wel een utopie blijven, zeker...”